

Tekniikan vaiheita ja merkityksiä

Suomen teknologian ja tekniikan historiaan mahtuu paljon kaikenlaista ainesta ammennettavaksi *Tekniikan Waiheisiin*. Monesti tulee ajatelleeksi – ja historiassa onkin annettu ennen painoarvoa – vain valtavirran tietoon jääneitä tehtaita, koneita ja laitteita sekä keksijöitä, joilla on ollut tekniikan historian kannalta suuri merkitys. Kun lopulta tarkemmin miettii, myös monilla hyvin pienilläkin asioilla on yllättävän suuri merkitys tekniikan kehityksessä sekä sen ymmärtämisessä. Tämän vuoden 2022 toisen numeron teemana voisikin osuvasti olla *merkitys*.

Tässä numerossa Petri Paju käsittelee vertaisarvioidussa artikkelissaan Suomessa 1980-luvulla käytyä keskustelua ydinjätehuollosta ja sen tulevaisuudesta. Keskusteluissa käsiteltiin siis sitä, miten tieto ydinjätteestä säilyy tulevaisuuteen, ja tässä niin sanotulla atomipapistolla nähtiin oma roolinsa. Atomipapiston tehtävänä oli varmistaa, että tulevaisuuden ihmiset ymmärtävät jättää tuon vaarallisen jätteen rauhaan. Aiheella on merkitystä edelleen tässä energiakriisien ja sotien sävyttämässä ajassamme.

Eero Niinikoski puolestaan tarkastelee Verlan tehdasmuseon 50-vuotista historiaa ja polkua UNESCO:n maailmanperintökohteeksi. Verla on yksi niistä esimerkeistä, kuinka vanhoille tehdasalueille keksitään uutta käyttöä ja miten ne jatkavat elämäänsä tässä päivässä. Pidän katsauksen lopussa esitetystä ajatuksesta, että näiden alueiden merkitys muuttuu tulevaisuudessa vaelluskohteeksi, joissa voimme tutustua teollisen kehityksemme historiaan.

Samaan tapaan Miiä Seppänen käsittelee katsauksessaan Tohmajärven Tehdasosuusliikkeen syntyä ja kehitystä. Pohjois-Karjalassa sijainneella Tehdasosuusliikkeellä oli etenkin paikallisesti suuri merkitys työllistäjänä, ja nykyisinkin osa alueesta on Seppäsen mukaan maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.

Veijo Kauppinen katsauksen kohteena ovat naulat ja ruuvit – ne pienet osat, jotka yhdistävät laitteissa, koneissa ja rakennuksissa muita suurempia osia yhteen. Niinkin pienillä asioilla on merkityksensä ja olennainen osuus siinä, että asiat myös toimivat.

Atte Arffmanin kirja-arvio Sara B. Pritchardin ja Carl A. Zimringin *Technology and the Environment in History* -teoksesta tuo kiehtovasti esiin näkökulman vaihtamisen merkityksen. Tarkastelemalla esimerkiksi ympäristön, teknologioiden ja ihmisyyhteisöjen yhteenkietoutumista ja hybridisyyttä voimme havaita, millaisia kytköksiä asioiden välillä on. Teknologia ei toimi omassa tyhjiössään irrallaan kaikesta muusta.

Olen toiminut tässä numerossa päätoimittajan sijaisena, ja kiitän lehden muuta toimituskuntaa ja taittoa avusta numeron toimittamisessa. *Tekniikan Waiheita* -lehden uutena päätoimittajana aloittaa uutena päätoimittajana aloittaa Olli Turunen (Helsingin yliopisto), joka luotsaa lehden tulevia numeroita ja lehden kehityspäivää marraskuussa.

Muistutan vielä Tekniikan Historian Seuran jäsenistöä seuran syyskokouksesta, joka järjestetään 16.11.2022 klo 18.00. Kokoukseen on mahdollista osallistua etänä. Ilmoittautuminen tapahtuu osoitteeseen thsdigi@gmail.com.

Mukavia lukuhetkiä kaikille!

Lilli Sihvonon

To cite this article: Lilli Sihvonen, ”Tekniikan vaiheita ja merkityksiä” Tekniikan Waiheita 40, no. 2 (2022): 4–5. <https://doi.org/10.33355/tw.122883>

To link to this article: <https://doi.org/10.33355/tw.122883>